

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ไกรสิทธิ์ ตันติศิริพันธ์. สภาวะโภชนาการของประเทศไทยในปัจจุบัน. โภชนาการสาร 15 (มกราคม-มีนาคม 2524) : 54-6
- _____. โภชนาการและภาวะสังคม : ปัญหาโภชนาการ
ในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร, 2527.
- ดุชนี สุทธิปริยาศรี. โภชนาศาสตร์คลินิก. โครงการตำราวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม.
กรุงเทพมหานคร, 2532.
- ทัสสนี นุชประยูร และ เต็มศรี ชำนิจารกิจ,บรรณธิการ. การวิจัยชุมชนทางการแพทย์.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- บาทนัน บุญหลง. โภชนาการ. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ป๋อง, 2530.
- ประพิมพ์พร สมนาแซง, นงลักษณ์ สุพรรณไชยมาตย์ และ มันทนา สามมารถ.
การศึกษาปัจจุบันที่มีผลต่อภาวะโภชนาการของเด็กวัยก่อนเรียนในสองหมู่บ้านของจังหวัด
ขอนแก่น. โภชนาการสาร 18. (ตุลาคม-ธันวาคม 2527):302-311.
- พรเทพ ศิริวนารังสรรค์ และ คณะ. ปัจจุบันเสี่ยงต่อภาวะทุพโภชนาการในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี
ในชุมชนรอบโรงงานทอผ้าแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร. โภชนาการสาร 21
(กรกฎาคม-กันยายน 2530):209-238.
- พัชรา กาญจนารักษ์. ดัชนีของภาวะโภชนาการ. โภชนาการสาร 9.
(มกราคม-มีนาคม 2518):26-29.
- พัชรี หลาวทอง. การศึกษาเรื่องพฤติกรรมบริโภคอาหารกับการเกิดโรคขาดโปรตีนและ
กำลังงานในเด็กวัยก่อนเรียนของจังหวัดต่าง ๆ ในเขตอีสานตอนใต้.
นครราชสีมา : ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 3 นครราชสีมา. 2534(อึดสำเนา)
- ภิรมย์ กมลรัตน์กุล. สาเหตุและพยาธิกำเนิดของโรคขาดสารอาหาร.
กรุงเทพมหานคร:ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย. 2534 (อึดสำเนา).

- รุจิรา มังคละศิริ และ สมชาย ตรงค์เดช. ภาวะทุพโภชนาการในชุมชนเมืองจังหวัดนครราชสีมา. เวชสารโรงพยาบาลมหาราช นครราชสีมา 12(ฉบับที่ 3):157-175.
- รุจิรา สุริยานากุล และ คณะ. ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อภาวะโภชนาการของเด็กอายุ 0-4 ปี ในเขตเมืองร้อยเอ็ด. ร้อยเอ็ด:โรงพยาบาลร้อยเอ็ด. 2533.(อัดสำเนา)
- _____. การเฝ้าระวังภาวะโภชนาการและการแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่ขาดสารอาหารประเภทโปรตีนและพลังงานในเขตเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารกรมการแพทย์ 14 (ตุลาคม 2532) : 36-43.
- ลือชา นวรัตน์. ปัญหาโภชนาการ.กรุงเทพฯ:กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2535.
- สวนิต อ่องรุ่งเรือง และ คณะ. ภาวะโภชนาการในเด็กวัยก่อนเรียนในชมรมชนบทไทยภาคใต้. โภชนาการสาร 15. (มกราคม-มีนาคม 2524):5-13.
- สมใจ วิชัยดิษฐ์ และคณะ. โภชนาศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพมหานคร:บริษัท ประยูรวงศ์ จำกัด, 2529.
- สว่างจิต คูหิรัญรัตน์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการในเด็กก่อนเรียน (1-5 ปี) ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- สมบัติ แทนประเสริฐสุข และ คณะ. การสำรวจภาวะโภชนาการในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ชุมชนเสนานิคม 2 เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร.
- เสาวนีย์ จักรพิทักษ์. โภชนาการสำหรับครอบครัวและผู้ป่วย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2526.
- สุจินดา ธิตีเสรี. ผลการตั้งครรภ์ของมารดาที่มีเกณฑ์เสี่ยงภัยต่อการให้กำเนิดน้ำหนักทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สุวรรณี วิโรจน์สายลี. การศึกษาบริโภคนิสัยของเด็กวัยก่อนเรียน ในหมู่บ้านน้อย หมู่ 3 ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.2518. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519.

สุรภิ ภูพงษ์ศักดิ์. การศึกษาเพื่อหาข้อบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงต่อทพโภชนาการของ

เด็กปกติและเด็กขาดสารอาหารในกลุ่มมารดา ที่มาจากภาวะ เศรษฐกิจและสังคม
เดียวกัน ในชุมชนแออัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทาลัย-
มหิดล, 2526.

สุวิทย์ อารีกุล. ทพโภชนาการเขตร้อน. วารสารสุขภาพ 7 (มีนาคม 2522): 39-43.

สังคม จงพิพัฒน์วิชัย, บิยสัมพันธ์ พุ่มสุวรรณ และ ไพพรรณ พิทยานนท์.

อุบัติการณ์และปัจจัยเสี่ยงของการเกิดภาวะขาดโปรตีนและพลังงานในเด็กวัยก่อน
เรียนในชุมชนแออัดคลองเตย. กรุงเทพฯ:ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. (อัดสำเนา)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา. สรุปผลภาวะโภชนาการเด็กอายุ 0-5 ปี.

นครราชสีมา:ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพและรักษาพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
นครราชสีมา, 2535. (อัดสำเนา)

อารี วัลย์เสวี และ คณะ. โรคโภชนาการ. กรุงเทพฯ, 2522.

อุมาพร สุตน์วราวุฒิ, ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ และ ภาวดี กุญชรานุสรณ์.

บรรณาธิการ, โภชนาการในเด็กปกติและเด็กป่วย. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์
เมดิคัลมีเดีย, 2531.

องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ. สภาวะของเด็กในโลก 1991. กรุงเทพมหานคร, 2534.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาต่างประเทศ

- Camaron Margard and Hotrander Yugre. Manual on feeding infants and young children. England:Oxford university,1983.
- Fakhir S;et al. Cell-mediated immune response in malnourished host. Journal of Tropical Prediatric 35 (Agust 1989):175-178.
- Forman R, Michele;et al. Undernutrition among Bedouin Arab infant:the Bedouin Infant feeding Study. The American clinical Nutrition 51 (1990):343-349. Journal of Internation union of Nutrition Science. Guideline on the at risk concept and the health and nutrition of young children. The American Journal of clinical Nutrition 30 (Febuary 1977): 242-254.
- Tolboom JJ; et al. Severe protein energy malnutrition in Lesotho, conditioning factors and death and survival in hospital. Tropical Geographic Medicine Journal 41 (January 1989): 1-8.

ศูนย์วิทยุทันตกรรม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

รหัส [] [] [] []

มารดาเด็กวัยก่อนเรียน

1 - 4

ในเขตชนบท จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อ มารดาของเด็ก.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

.....

1. ปัจจุบันท่านมีอายุเท่าไร [] []
 ระบุปี 5 6
2. ท่านมีบุตรที่มีชีวิตและอาศัยอยู่ด้วยกันทั้งหมดกี่คน [] []
 ระบุจำนวน.....คน 7 8
3. ปัจจุบันท่านมีสถานภาพสมรสอย่างไร []
 1. คู่ 9
 2. แยกกันอยู่
 3. หม้าย
 4. หย่า
 9. อื่น ๆ ระบุ.....
4. บิดาของเด็กประกอบอาชีพอะไร []
 1. เกษตรกรรม 10
 2. เลี้ยงสัตว์
 3. รับราชการ
 4. ค้าขาย
 5. รับจ้าง
 9. อื่น ๆ ระบุ.....

5. ท่านประกอบอาชีพอะไร []
- { } 1. เกษตรกรรม 11
- { } 2. เลี้ยงสัตว์
- { } 3. รับราชการ
- { } 4. ค้าขาย
- { } 5. รับจ้าง
- { } 9. อื่น ๆ ระบุ.....
6. ครอบครัวของท่านมีรายได้ต่อเดือนเท่าไร [] [] [] [] []
- ระบุ..... บาท 12 - 16
7. บิดาของเด็กจบการศึกษาในระดับใด []
- { } 1. ไม่ได้เรียนหนังสือ 17
- { } 2. จบชั้นประถมศึกษา
- { } 3. จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- { } 4. จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- { } 5. จบชั้นอุดมศึกษาขึ้นไป
- { } 9. อื่น ๆ ระบุ.....
8. มารดาของเด็กจบการศึกษาในระดับใด 18
- { } 1. ไม่ได้เรียนหนังสือ
- { } 2. จบชั้นประถมศึกษา
- { } 3. จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- { } 4. จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- { } 5. จบชั้นอุดมศึกษาขึ้นไป
9. ครอบครัวของท่านมีการย้ายที่อยู่อาศัยบ่อยหรือไม่ [] []
- { } 1. ย้ายบ่อย ระบุ.....ครั้ง/ปี 19 20
- { } 2. ไม่ย้าย

10. ส่วนใหญ่ใครเป็นผู้ดูแลเด็กคนนี้ []
 1. ย่า, ยาย 21
 2. บิดาเด็ก
 3. พี่ของเด็ก
 4. ตัวท่านเอง
 9. อื่น ๆ ระบุ.....
11. หลังคลอดบุตรคนนี้ขณะที่ท่านให้บุตรกินนมท่าน ท่านงดอาหาร
 แสงหรือไม่ []
22
 1. งดอาหารแสง
 2. ไม่งดอาหารแสง
12. อาหารแสงที่ท่านงดเป็นอาหารประเภทใดบ้าง []
23
 1. ผัก ระบุ.....
 2. เนื้อสัตว์ ระบุ.....
 9. อื่นๆ ระบุ.....
13. หลังคลอดบุตรคนนี้ขณะที่ท่านให้บุตรกินนมท่าน ท่านกินยา
 ดองเหล้าหรือไม่ [] [] []
24 - 26
 1. ไม่กินยา ดองเหล้า
 2. กินยา ดองเหล้า
 ระบุจำนวน.....วัน

ข้อมูลด้านเด็ก

14. เด็กชื่อ.....	[]
เพศของเด็ก	27
{ } 1. ชาย	
{ } 2. หญิง	
15. ปัจจุบันเด็กอายุเท่าไร	[] []
ระบุ.....เดือน	28 29
16. น้าหนักเด็กเมื่อแรกเกิดหนักเท่าไร	[] [] [] []
ระบุ.....กรัม	30 31 32 33
17. ปัจจุบันเด็กคนนี้มีน้ำหนักเท่าใด	[] []
ระบุ.....กิโลกรัม	34 35
18. เด็กคนนี้มีภาวะทุพโภชนาการในระดับใด (นักวิจัยบันทึก)	[]
{ } 1. ระดับปกติ { } 2. ระดับ 1	36
{ } 3. ระดับ 2 { } 4. ระดับ 3	
19. เด็กคนนี้เป็นบุตรลำดับที่เท่าไรของครอบครัว	[]
ระบุลำดับที่.....	37
20. เด็กคนนี้ได้รับประทานอาหารเสริมแทนนมมารดาครั้งแรกเมื่ออายุ	[]
เท่าไร	38
ระบุ.....	
21. อาหารเสริมที่ท่านให้ลูกกินครั้งแรกคืออะไร	[]
{ } 1. ข้าวบดผสมกล้วย	39
{ } 2. กล้วย	
{ } 3. อาหารเสริมสำเร็จรูป	
{ } 9. อื่น ๆ ระบุ.....	
22. ท่านให้ลูกกินนมแม่หรือไม่	[]
{ } 1. ให้ (ข้ามไปถามข้อ 24)	40
{ } 2. ไม่ให้กิน (ให้ถามข้อ 23)	

23. ท่านให้ลูกกินนมอะไรแทนนมแม่
 1. นมผงผสมสำหรับเด็ก
 2. นมชั้นหวาน
 9. อื่น ๆ ระบุ
24. ท่านให้ลูกหย่านนมแม่เมื่อเด็กอายุเท่าไร
 ระบุ.....เดือน
25. ท่านให้ลูกหย่านนมที่ไม่ใช่นมแม่เมื่อเด็กอายุเท่าไร
 ระบุ.....เดือน
26. ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาเด็กคนนี้เจ็บป่วยหรือไม่
 1. ไม่เจ็บป่วย
 2. เจ็บป่วย
27. ส่วนมากลูกของท่านคนนี้ มีการเจ็บป่วยบ่อยหรือไม่
 ไม่บ่อย
 บ่อย ระบุโรค.....
 ระบุความบ่อย.....ครั้ง/ปี
28. ลูกคนนี้ของท่านได้รับวัคซีนชนิดใดบ้าง

[]

41

[] []

42 43

[] []

44 45

[]

46

[] []

47 48

[]

49

ครั้งที่	อายุเด็ก (เดือน)	ชนิดของวัคซีน	สถานที่รับบริการ
1			
2			
3			
4			
5			
6			

 1. ได้รับครบตามเกณฑ์

 2. ได้รับไม่ครบ

29. เมื่อลูกคนนี้เจ็บป่วยส่วนมากท่านจะพาลูกไปรักษาที่ไหน []
 { } 1. สถานีอนามัย 50
 { } 2. โรงพยาบาลอำเภอ
 { } 3. โรงพยาบาลจังหวัด/ศูนย์
 { } 4. ซื้อมากินเอง
 { } 5. รักษาที่คลินิกเอกชน
 { } 9. อื่น ๆ ระบุ.....
30. ลูกของท่านคนนี้เป็นเด็กแฝดหรือไม่ [] []
 { } เป็น ระบุจำนวนแฝด.....คน 51 52
 { } ไม่เป็น
31. ลูกของท่านคนนี้มีอาการแต่กำเนิดหรือไม่ [] []
 { } 1. ไม่มีอาการ 53 54
 { } 2. มีอาการ
 { } 3. ปากแหว่ง เพดานโหว่
 { } 4. โรคหัวใจ
 { } 5. ปัญญาอ่อน
 { } 9. อื่น ๆ ระบุ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

1. การทดสอบไคสแควร์ (CHI SQUARE TEST, χ^2 TEST)

การทดสอบไคสแควร์ เป็นวิธีการทดสอบทางสถิติอย่างหนึ่งของข้อมูลที่มีลักษณะเป็นจำนวนเต็ม (Discrete number) หรือข้อมูลที่ได้จากการนับ (Counting number) ซึ่งใช้ทดสอบความแตกต่างของข้อมูลต่างชุดกันว่าจะมีความแตกต่างกันหรือไม่หรือใช้ทดสอบเพื่อความสัมพันธ์ในตารางการถัว (Test for Association in Contingency tables) โดยตั้งระดับความเชื่อมั่นไว้ (confidence level) โดยทั่วไปใช้ตั้งระดับความมีนัยสำคัญที่ 5% หรือ .05 ($\alpha = .05$) การตั้งสมมุติฐานที่ตั้งให้ไม่มีความแตกต่างกัน (Null Hypothesis, H_0)

ค่าตัวเลขที่นำมาใช้ในการคำนวณการทดสอบนี้ จะเป็นตัวเลขจำนวนเต็ม หรือเป็นค่าที่ไม่ลงตัว คือ เป็นทศนิยมก็ได้ โดย

ก. ค่าที่ได้จากการเกิดขึ้นเองจากความเป็นจริง หรือจากการทดลอง (Observed values หรือ O) ซึ่งมักเป็นค่าลงตัว

ข. ค่าที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามทฤษฎี (Expected values หรือ E) เป็นค่าที่คำนวณมาจากค่าจริง (observed values) ซึ่งอาจมีค่าไม่ลงตัว คือ เป็นทศนิยมได้ค่าต่ำสุดของค่านี้ไม่ควรมีค่าน้อยกว่า 5 การทดสอบจึงจะ ได้ผลดี

สูตรของ ไคสแควร์ (χ^2)

$$\chi^2 = \frac{(O-E)^2}{E}$$

จากค่า χ^2 ที่คำนวณได้ นำไปเปิดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ขึ้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom) ต่าง ๆ และแปลผลตามขอบเขตวิกฤติที่กำหนดไว้

ขึ้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom หรือ df) คือ จำนวนของค่าที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามทฤษฎี โดยไม่ต้องขึ้นกับค่าใด ๆ โดยทั่ว ๆ ไปในแต่ละสมมุติ (column) จะมีค่าที่ไม่อิสระอยู่ 1 ค่า และในแต่ละแถว (row) ก็จะมีค่าที่ไม่อิสระอยู่ 1 ค่า ดังนั้นขึ้นแห่งความเป็นอิสระจะคำนวณได้โดย

$$df = (R - 1)(C - 1)$$

โดยค่า R = จำนวนแถวของข้อมูลในตาราง

C = จำนวนสดมภ์ของข้อมูลในตาราง

ซึ่งขั้นแห่งความอิสระนี้ จะนำไปใช้เทียบค่าของ ไคสแควร์ในตารางต่อไป

การตัดสินใจ

ถ้าค่า P ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ตั้งไว้จะไม่ยอมรับ H_0

ถ้าค่า P ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ตั้งไว้จะยอมรับ H_0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัจจัย	χ^2	DF	p Value
อายุของมารดา	7.63286	2	0.02201**
จำนวนบุตร	5.00308	1	0.02530**
สถานภาพสมรสของมารดา	1.23165	1	>0.05
อาชีพของบิดา	8.76000	1	0.02500**
อาชีพของมารดา	7.63000	2	0.02500**
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน	0.63432	3	0.88853
ระดับการศึกษาของบิดาเด็ก	10.44000	1	0.01000**
ระดับการศึกษาของมารดาเด็ก	6.03000	1	0.05000**
การย้ายที่อยู่อาศัยของครอบครัว	0.04288	1	0.83595
ผู้เลี้ยงดูเด็ก	2.78000	1	0.05281
งดอาหารแสง	0.37608	1	0.53971
ประเภทของอาหารแสงที่งด	11.75541	4	0.01927**
เพศของเด็ก	10.96700	1	0.00093**
อายุเด็ก	26.08759	3	0.00001**
น้ำหนักเด็กแรกเกิด	57.70810	2	0.00000**
ลำดับบุตร	3.71673	3	0.29372
เลี้ยงด้วยนมมารดา	1.25769	1	0.26209
การหย่านมมารดา	4.64601	2	0.09798
การเจ็บป่วยของเด็กในรอบเดือน	9.54133	1	0.00201**
การได้รับสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	14.15865	1	0.00017**

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประวัติผู้วิจัย

ผู้วิจัยชื่อนายพูนชัย ไตรภูธร เกิดวันที่ 12 กันยายน พ.ศ.2506 ที่จังหวัดนครราชสีมา จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากวิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา ได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง เมื่อพ.ศ.2529 และวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม สาขาเวชศาสตร์ชุมชน) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2536 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ ระดับ5 ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพและรักษาพยาบาล สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครราชสีมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย